

BLUBERET

NO. 4 - JUNI 1978 • DEN NORSKE FN-BATALJONEN I LIBANON

Karin
som hos
deg står

Bryllup i NORBATT hadde vel ingen regnet med da vi dro nedover til Syd-Libanon, men lørdag 10. juni ble det likevel bryllup i Dovre. Det var Roger Skjelmoen fra Elverum og KP 3 som ble viet til sin Karin Julusmoen, også hun fra Elverum. Dette bildet ble tatt da seremonien var over, og det er ingen tvil om at det er to lykkelige mennesker vi har foran oss.

Blue Beret bringer videre reportasje om soldatene i NEPBATT, hvor de fleste har 25 års frivillig militærtjeneste.

Vi har også besøkt samtlige fem OP-stasjoner og sett hvordan korporalene lever i denne tjenesten, og etter det vi kan forstå, har de ingen grunn til å klage. Men det gjør de heller ikke.

Helvingen i Naqura er en avdeling som har meget stor aktivitet, både med passasjertrafikk og ambulansetransport, og også dette kan man lese om i dette nummer av leiravisen, samt mye annet.

Les om
Nepbatt
på side 2

25 års militærtjeneste i Nepal

Smil, høflighet og hjertelighet preger den nepalske delen av FN-styrken i Syd-Libanon. 642 smilende yrkessoldater fra fjelllandet Nepal, som nå er stasjonert i Ett Taibe. Disse yrkes-soldatene er et stolt folk, og de har lange soldattradisjoner å ta vare på. Det kan tenkes at enkelte smiler av de små og hyggelige soldatene, men det bør de ikke gjøre. Under 2. verdenskrig gjorde soldatene seg bemerket både i Libya, Italia, Tyskland og i Burma, og ghurkaene var et fryktet folk.

— Men vi kalles ikke ghurkaer i dag, sier operasjonsoffiseren, Kaptein B. Gurung til oss. — Opprinnelig kom de frivillige soldatene fra en by ved navn Ghorka, men i dag heter det kun nepalske soldater.

Det er kun i den senere tiden Nepal har åpnet sine grenser for turistene, men landets sivilisasjon strekker seg tilbake gjennom flere tusen år.

Sjefen for Nepbatt heter oberstlöytnant Kashar Bahadur Gadataula, og han har 21 års tjeneste bak seg i den nepalske hær. Han opplyser at hæren i Nepal består av frivillige soldater og befal, og tjenestetiden er meget lang.

— Vi har noe som kalles "long service", sier han. — Den er på 25 år. Ordinær tjeneste er 17 år, og man får også da pensjon. Man kan også trekke seg ut av styrkene etter syv års tjeneste, men da oppnår man ikke pensjon.

— Hvordan er lønnsforholdene i hæren sammenlignet med f. eks. hos en vanlig arbeider?

Oberstlöytnant Gadataula snur sin enorme mustasje og smiler.

— Vi tjener mye bedre som soldater enn som vanlig arbeider, slår han fast.

De fleste offiserer fra Nepbatt vi traff i Ett Taibe bar fallskjermvingen. Vingen er selvsagt et tegn på at man har gått igjennom landets obligatoriske fallskjermjegerskole, men denne er på langt nær så krevende som i Norge, hvor det kreves 26 fritt fall hopp for å få vingen.

— Vi må hoppe syv ganger for å få vingen, sier oberstlöytnantet.

— Det er ikke nødvendig med fritt fall hopp, alle syv er med såkalt static line festet til flyet. Men det kreves ett natthopp og ett hopp med tungt utstyr.

Kvinner i hæren er ikke uvanlige i mange land, men i Nepal forekommer ikke dette.

— Vi har jo hørt om den fæle ghurka-kniven deres, men er historiene om den korrekte?

— Det sies så mangt om denne kniven, kan oberstlöytnant Gadataula opplyse. — Men når vi ikke har mer ammunisjon, er kniven vår siste skanse. Og den hakker vi fienden i stykker med!

Og nå smilte han ikke, bataljonssjefen, dette var raume alvor.

— Kniven skremte svært mange under siste krig, slår han fast.

AVKOBLING

Som soldater flest i felten trenger også nepaleserne avkobling, og en av deres store fornøyelser er å arrangere folkedans om kveldene.

Bataljonssjefen i NEPBATT, oberstlöytnant Keshar Bahadur Gadataula.

— Uten kvinner?

— Ja, vi har vår egen folkedansgruppe, bestående av soldater, og musikken besørges av medbragte, nasjonale trommer, sier presseoffiseren, major Sadip Bahadur Shah.

— Hva med alkohol?

— Vi tar oss en drink, svarer Shah. — Men er selvsagt svært så moderate når vi har slik tjeneste.

— Og utenom slik tjeneste?

— Da tar vi oss også en drink, ja, svarer han og smiler lurt.

Vi drister oss til nok et spørsmål om drikk, og da om hjemlandets drikk. Bataljonssjefen drar litt på det, men kommer omsider frem med at det drives nok litt egenproduksjon også i Nepal. Og da er vi selvsagt straks på bølgelengde og har en masse å snakke om!

LITE UTSTYR

Nepaleserne hadde lite utstyr da de landet her etter 18 timers flytur, men ble lovet at alt skulle skaffes dem. De to første dagene hadde de knapt nok ris nok i bollen, men takket være god hjelp, slapp de å lide noen nød.

— Der er vi Norbatt evig takknemlig, sier bataljonssjefen. — Vi kan bare bøye oss og takke for den velvilje dere nordmenn viste oss. Også når det gjaldt minetjenesten står vi i takknemlighetsgjeld til Norbatt og pionertroppen og major Leif Andersen, samt meget god hjelp fra verkstedkompaniet.

— Hvorfor ikke?

— De ville bare tiltrekke fienden, svarer bataljonssjefen og ler.

Når man snakker i militærterminologi, er det ikke vanlig å trekke frem kvinner, men det kom likevel frem under vår samtale at de setter stor pris på den lyse, nordiske typen. Men nok om det, her er det soldatliv det er snakk om, så kvinner forblir et ikke særlig påaktet tema.

Som nevnt er "lang tjeneste" 25 år, men det er intet i veien for å fortsette utover disse årene. Etter 25 års tjeneste oppnår man full pensjon, som er en tredjedel av toplønn. Tillegg i lønnen, som f.eks. under FN-tjeneste, regnes ikke med i oppspart pensjonslønn.

— En tredjedel høres etter våre forhold lite ut, oberstlöytnant, men hvor stor er egentlig soldatlønnen?

— Dette ville det ta altfor lang tid å redegjøre for, mente bataljonssjefen, men han kunne i allefall fortelle at skatten kun er to prosent i Nepal for soldater!

Offiserene i den nepalske hær får sin utdannelse i hovedstaden Kathmandu og ved Sandhurst, samt i India, og soldatene er kjent for å være meget dyktige og fryktløse.

Underholdning sørger soldatene for selv med sine trommer.

— Dette var mange lovord på er gang, men vi kan bare ta i mot.

— Vi fikk til og med drinker, og det hjalp oss til å holde moralen oppe, opplyser oberstlöytnant Gadataula.

Etter å ha fått servert en aldeles fortreffelig, men krydersterk lunsj, fikk vi hilse på Nepbatts eldste offiser, som har en meget spesiell oppgave. Mannen vi traff er 51 år gammel og er såkalt Junior Commissioned Officer, og hans oppgave er å være med på å heve moralen blant soldatene, sørge for at soldatene får det de måtte trenge og i det hele tatt være en slags bestefar for soldatene. En høyst respektabel stilling blant høyt respekterte soldater.

— Hyggelig å hilse på dere, sa den 51-årige Subedar Major med 32 års tjeneste bak seg.

Gjestfriheten hos nepaleserne er stor, og vi fikk ikke forlate Nepbatt før vi hadde inntatt lunsj. Den besto av kylling og ris og en slags potetlompe, og til tross for at bataljonssjefen hadde gitt beskjed om å være forsiktig med krydderet, siden det var sarte nordmenn som skulle spise, var maten sterk nok! Tårene spratt frem og vi hadde vanskeligheter med pusten en stund, men siden måltidet var så ypperlig tilberedt, gikk det hele ned ved hjelp av mye drikk.

Det kan forøvrig nevnes at nepaleserne inntar sin frokost ved 12-tiden, lunsj spiser de ved 18-tiden, og middagen — som er meget solid — inntas omkring midnatt!

Og like smilende og høflige er de alltid. Et folk det er godt å ha som gode venner.

Bryllup i NORBATT

En time før bryllupet i Dovre lørdag den 10. Juni drepte soldatene en to meter lang slange like bak kirken, men dette var da også det eneste dramatiske som skjedde da Roger Skjelmoen fra Kp 3 og Karin Julusmoen giftet seg.

Karin hadde tatt den lange turen fra Elverum for å gifte seg med Roger, og det var mange vidervedigheter som lå bak denne enestående begivenheten hos FN-bataljonen. Det var ikke alle instanser hjemme som var like velvillig innstilt på å la det skje et giftermål nede i Syd-Lybanon, men takket være stor innsats av blant andre feltpresten vår, Knut Einar Rugsland, og journalist Freddy Övergård i Östlendingen, kom det hele i stand. Det har vært ført lange forhandlinger med myndighetene her nede og hjemme, og saken måtte helt til topps på det hjemlige plan. Mens forberedelsene pågikk et par måneders tid, satt Roger Skjelmoen borte i Kaoukaba og ante intet. Først halvannen uke før bryllupet fikk han beskjed.

Det var egentlig meningen de to skulle ha giftet seg i mai, men p.g.a. at Roger midt i påsken måtte møte til FN-tjeneste, ble det hele utsatt.

Under en kjøretur i Israel kom journalist Freddy Övergård og feltpresten i snakk om at det kanskje ville ha vært fint med et bryllup i Dovre, og dermed var hjulene i gang. Det

gjaldt å finne et brudepar, selv sagt, men den saken ble altså ordnet.

Bruden og hennes følge kom nedover med fly et par dager før den store begivenheten, og de fylte omtrent halve flyet med kakeesker — syv i alt.

Selve bryllupet var en flott begivenhet. Alteret var pyntet med blomster og løv, og soldatene fra Kaoukaba var møtt mannsterke frem for å være med på bryllupet og festen i messeteltet etterpå. I sin tale i friluftskirken sa presten at dette var århundrets største begivenhet, sett med norske byne.

Oberstlöytnant Björn Rödland sa i en tale til brudeparet: — Da vi sto på Trandum i mars var vi klar over at vi ville få mange vanskelige oppdrag i Midt-Östen, men at vi skulle få i oppdrag å arrangere et bryllup, hadde vi ikke regnet med. Men guttene ble den gang bedt om å vise pågangsmot, initiativ og oppfinnsomhet, og det har de sannelig klart til gangs!

Oberstlöytnant Rödland benyttet også samtidig anledningen til å utbringe en skål for guttene fra "Kaoukaba-gjengen" som var til stede, og han takket dem for den jobben de hittil har utført.

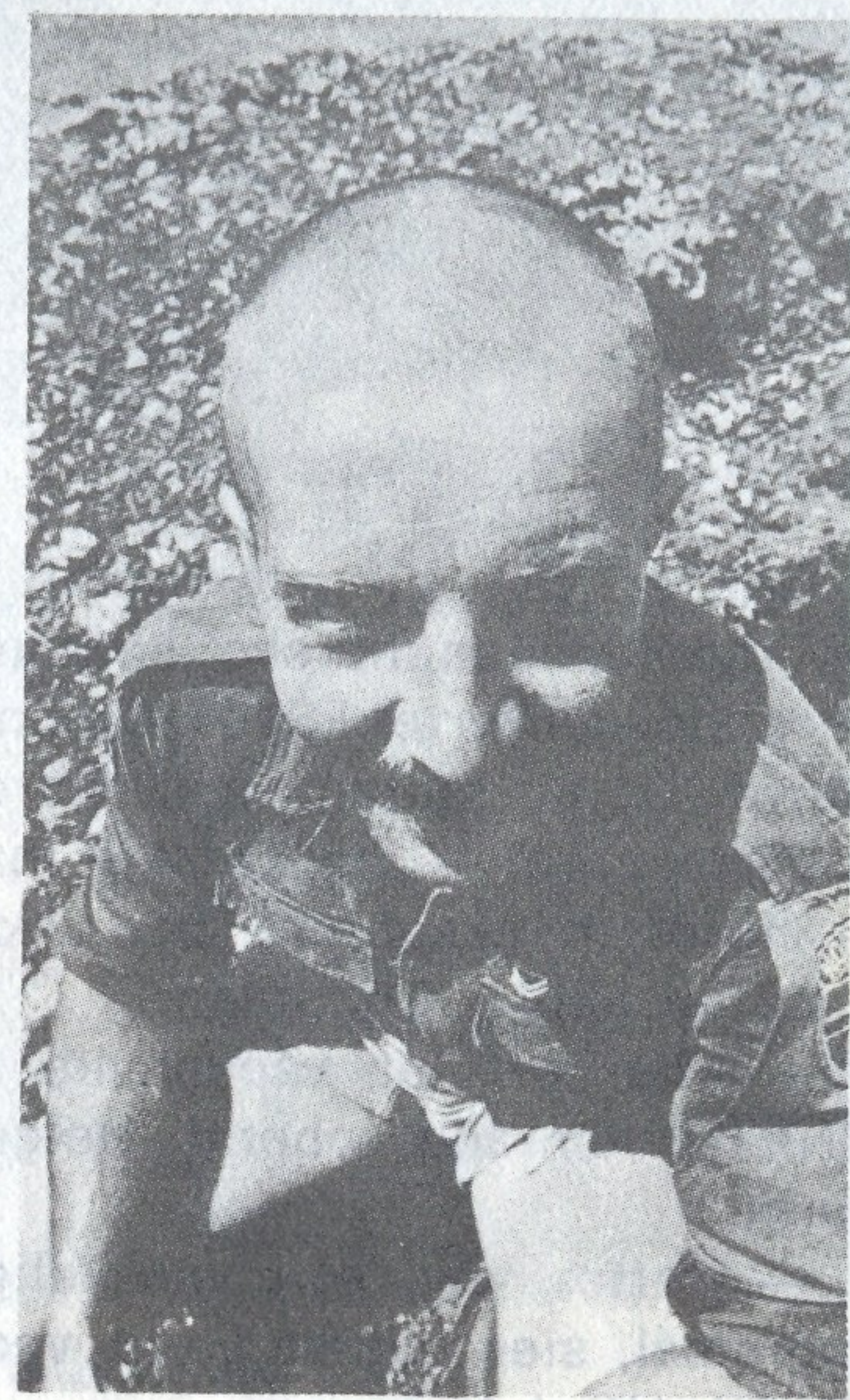
Kompanisjefen, major Tor Löset, hadde også noen ord å si til brudeparet:

— Når jeg tenker på hvor meget jeg selv har savnet kone og barn disse månedene her nede, synes jeg det var lurt av dere å gifte dere i dag! Hjerterlig tillykke.

Det ble også holdt bryllup i Marjayoun, og under vår egen festmiddag knatret maskingeværvalvene fra byen — en vanlig måte å feire slike begivenheter på. Og at en stridsvogn dundret forbi Dovre under middagen, la ingen demper på selskapeligheten. Både for bruden, de to forloverne Synnöve Bergersen og Tom Skjevstad fra Elvereum, og "reservepappa" for bruden, Tor Lökken, var dette en av de største begivenheter de har vært med på.

Etter middagen var det hyggelig samvær noen timer i Dovrehallen, og Gunder Gundersen sørget for ypperlig musikk på det nyinnkjøpte elektroniske orgelet.

Hele bataljonen kunne til slutt lykkeønske brudeparet med dagen og håpe på en fredfylt fremtid for de to unge. Bryllupet ble holdt på en blodstenkt jord, hvor ordet fred har vært en drøm i menneskenes sinn i flere år. Vi vet ikke om det er fred her nede ennå. Vi vet heller ikke om det noen gang vil bli fred her. Men vi har et stort håp og en god tro, og vi håper derfor at bryllupet som ble holdt lørdag 10. juni kan bli et symbol på fredeligere tilstander i dette urolige verdenshjørne.

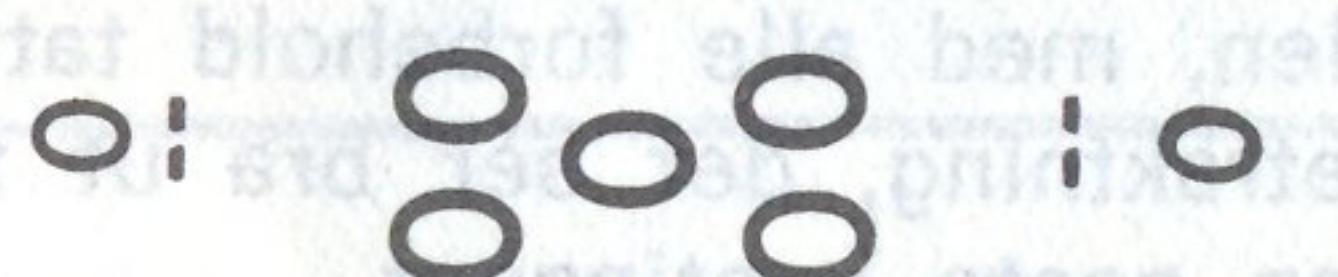
UTEN KRÖLLER. "Lensmannen" — Dag Heggli fra Verdal, viser her en modell av den nå så moderne Beirut-sveisen. Det er unødvendig med unyttige ting som kam og hårpomade med en slik frisyre, mener Heggli.

Radio Norway

Utenlandssendingen for nordmenn er populær her nede i Syd-Libanon, og mange har spurt hvilke frekvenser som nyttes og til hvilke tider. Blue Beret kan her presentere sendetider og frekvenser for tiden 7. mai til 2. september, og dette skulle holde for vår kontingent: (lokaltider)

Europa, kl. 13.00—14.30
6015 kc 49m-band.
Midt-Østen kl. 13.00—14.30
21730 kc 13m-band.
Europa, N-Afrika
kl. 15.00—16.30
9590 kc 31m-band.
Europa, Afrika kl. 17.00—18.30
17795 kc 16m-band.
Midt-Østen kl. 19.00—20.30
21730 kc 13m-band.
Europa, Afrika kl. 21.00—22.30
15175 kc 19m-band.
Midt-Østen kl. 07.00—08.30
15175 kc 19m-band,
17795 kc 16m-band.

REDAKSJON:
Lt. Per Jevne
Korp. John Elvrum

DOVRE REISEKONTOR
Dovre reisekontor ved korporal Hjeile tar imot bestillinger på billetter og besvarer alle spørsmål hva gjelder reiser, hotellopphold og bilutleie.

Brudeparet går ut fra kirken etter vielsen. Aresvakten var på plass.

Våpenhvile

Det er falt granater inne i og utenfor den norske bataljonnens hovedkvarter i Syd-Libanon. Dette er et faktum man bare må akseptere — og kanskje må vi fortsatt akseptere at slikt også vil skje i fremtiden.

— Men er det våpenhvile i UNIFILs område, oberst Helge Faret?

— Dette er et vanskelig spørsmål, sier oberst Faret ved UNIFIL HQ i Naqura.

— Forutsetningen da UNIFIL kom inn i området var å sørge for israelsk tilbaketrekning og at Libanon skulle få suverenitet over området igjen. Men uavhengig av hva slags avtaler som må være gjort, ligger det implisitt i spørsmålet at det skulle være våpenhvile når UNIFIL rykket inn.

— Klarer vi å opprettholde fredelige tilstander her nede?

— Det vil jeg svare positivt på. Til tross for visse vanskeligheter er det i hovedtrekk rolig i UNIFILs område. De største vanskelighetene har vi nok i områdene ved NORBATT og NEPBATT. Dette betyr ikke at de ikke gjør jobben sin, tvert i mot, soldatene gjør en meget god jobb, men de to andre partene i dette området står utenfor UNIFIL, og det er de som skaper vanskeligheter. Jeg har likevel store forhåpninger om at vår jobb skal lykkes.

— Vi er nå halvferdige med tjenesten her, hvordan ser mannskapssituasjonen ut hjemme? Får man nok folk til en ny kontingent?

— Det er ikke så enkelt å svare på dette, men det skal være rundt 650 som allerede har meldt seg. Det er ingen problemer med befall, forøvrig. Og det er også spørsmål om hvor mange som rekapitulerer. Men, med alle forbehold tatt i betraktning, det ser bra ut for den neste kontingent.

— Når skal denne kontingenten reise hjem?

— I direktiver fra Norge heter det at vi skal planlegge avløsningstransport omkring 15. september, og at avløsningen skal foregå i uke 36 og 37 for bataljonen, noe senere for sanitetskompani og verkstedkompani, hvis dette er akseptabelt for UNIFIL.

— Hva med soldatenes misnøye med mangel på avgjørelse for risikotillegget?

— Oberst Tor Johnsen fra Härens personellkontor har snakket med guttene, og vi har

inntrykk av at misnøyen ikke er så stor som kanskje antydte i pressen hjemme.

— Det er dyrt å reise hjem på permisjon, oberst Faret. Kan vi få det billigere?

— Ja, det er sannelig kostbart, men også dette er ting som skal tas opp hjemme, og vi håper på en bedre og rimeligere ordning. Å betale den

summen man gjør i dag er en stor belastning for soldatene.

— Kan jeg få komme med en appell til soldatene til slutt?

— Ja, vær så god.

— Jeg ber om at de som drar på permisjoner her nede viser god oppførsel og gjør sitt beste for å være gode representanter for Norge. Det vil oppstå vanskeligheter og ubehageligheter

om soldatene oppfører seg dårlig på permisjoner, og de bør huske på at de er offisielle representanter for Norge på tjeneste i Midt-Østen. Dette er et ansvar man må legge på seg. Bær uniformen på skikkelig vis, og vær moderat i omgangen med alkohol. Forøvrig ønsker jeg soldatene lykke til i den fortsatte tjeneste.

Verksted-kompaniet

Takket være tre rike søstre fra Tibnine kan oberstløytnant Halvard Didriksen og hans verkstedkompani bo meget behagelig. De tre søstrene, som bor i Beirut, har nemlig bygget hvert sitt sommerhus i hjembyen Tibnine, og et av disse husene benyttes nå som hovedkvarter for verkstedkompaniet. Der har de ypperlige dusj og toalettforhold, og folkene synes selvsagt de har de utmerket.

Verkstedkompaniet består av 58 mann, men dette er alfor lite, mener oberstløytnant Didriksen.

— Med disse folkene kan vi stå til tjeneste for tre bataljoner, sier han.

— Men når man vet at vi i dag har seks bataljoner å ta oss av, er dette altfor få folk.

Verkstedkompaniets oppgaver er ikke bare å reparere og vedlikeholde kjøretøyer, men også å ta seg av våpenreparasjoner og inspeksjon av våpen.

— Vi regner derfor med at belastningen på oss blir uforsvarlig stor etter hvert, sier Didriksen. — Jeg ønsker meg faktisk et kompani som er dobbelt så stort.

Folkene i verkstedkompaniet har kommet i meget god kontakt med sivilbefolkningen i byene omkring, og de er overveldet over den gjestfriheten de blir vist over alt. Imponert er de også blitt over diamanthandleren i en av nabobyene. Han har selvsagt eget hus av rommelig standard, og i første etasje har han kinosal med plass til 100 personer! Slikt imponerer selv Ola Nordmann.

Oberstløytnant Halvard Didriksen sier at selv om belastningen på kompaniet kan bli stor, går tjenesten bra.

— Men vi har problemer med reservedeler, spesielt til de tyske kjøretøyene som nepaleserne har.

Kompaniets reparatører reiser

Oberstløytnant Halvard Didriksen fra Nittedal er leder for verkstedkompaniet.

rundt til de forskjellige avdelinger når det oppstår problemer med kjøretøyer, men av og til er problemene av en slik art, at den sikkert kunne ha blitt ordnet av vedkommende sjåfør selv.

— Det er unødvendig å skulle reise flere mil og i flere timer for å sette på en viftereim, sa en av reparatørene da han kom tilbake fra en lang dags ferd forleden.

Soldatene trives bra i tjenesten, men er selvsagt i likhet med de øvrige soldatene i den norske styrken opptatt av lønn og risikotillegg. Dette har vært kommentert såpass ofte hittil, at vi skal ikke begi oss inn på dette tema mer. Vi får bare håpe tingene bedrer seg, slik at soldatene føler de får noe igjen for denne tjenesten.

Siesta i verkstedkompaniet. Fra venstre foran: Bjarne Olsen, Eidsvoll, Olav Larsen, Bodö, Per Solli, Elverum og Tore Haldorsen, Sørreisa. Bak fra venstre: Børre Ryeng, Larvik/Kirkenes, Jostein Pedersen, Sjøvegan, og Björn Sandsengen, Lillehammer.

Helivingen i Naqura

27 mann holder fire helikoptere i luften ved den norske helikoptervingen i Naqura i Syd-Libanon. Dette er hele staben, og samtlige er offiserer. Av de 27 er det seks flyvere, og disse har mer enn nok å gjøre i et av verdens urolige hjørner. Lederen for vingen er major Hans Haug fra Bärums, og han forteller at man nå er kommet godt i gjenge etter en noe vanskelig fase i begynnelsen av vårt engasjement i Syd-Libanon.

— Til å begynne med var det svært stor forskjell på å fly her og hjemme, sier han. — Kartene vi hadde var ikke helt å stole på p.g.a. at det var bygget en rekke nye veier i distriktet, og disse sto ikke på kartene. Fra luften så dessuten landskapet temmelig likt ut over alt, men etter at vi nå har fløyet en god del, er vi blitt godt kjent i området.

Flyvingen med de fire Bell UH-1B helikopterne består for det meste av passasjertrafikk og spesialflyvninger med VIP's, og flyverne får logget adskillig flere timer her nede enn ved vanlig tjeneste hjemme i Norge.

— Men det vi — og maskinistene — sliter litt med, er motorene, sier major Haug. — Vi ligger bare et stenkast fra Middelhavet, og kombinasjonen sand og salt er ikke heldig for flyene våre. Maskinistene og vedlikeholdsfolkene har derfor en meget vanskelig jobb med å holde flyene i god stand.

Støvplagen ved flyplassen i Naqura blir man forøvrig kvitt, i det man nå er i ferd med å legge asfalt på en kort flystripe, samt bygge hangar for helikopterne.

Når det gjelder selve flyvingen, er denne også noe annerledes enn ved flyvning i Norge. En god del av FN-styrken ligger meget høyt, og varm luft kombinert med høyde gjør at man kun kan ta begrenset antall passasjerer på enkelte avturene. Den norske styrken — Norbatt — ligger f. eks. på 1900 fot, og der blir luften svært tynn når temperaturen stiger.

Helivingens folk er i Syd-Libanon på en vanlig seks måneders kontrakt, men man har søkt om å få denne forandret til to ganger tre måneder, tre måneder i Syd-Libanon og tre måneder hjemme før man atter vender tilbake til de siste tre månedene.

— Og hjemme står folk i kø for å melde seg til tjeneste i helivingen?

— Nei, det er faktisk ingen som har meldt seg, svarer major Haug. — Og det skyldes vel antagelig en del usikkerhetsmomenter i forbindelse med lønn, risikotilleg og tjenestetid.

Med andre ord, de samme ting man finner igjen over alt hos den norske FN-styrken her nede.

— Med de attraktive muligheter for sivile jobber flyverne har hjemme, er de naturlig nok litt kresne, sier major Haug. — Og skal vi få folk hit, må de kunne tilbys skikkelige vilkår.

— Anser du jobben her for å være farefull?

— Nei, egentlig ikke. Vi har ikke vært oppe i noen farefulle situasjoner, bortsett fra at vi en gang fløy inn i et område hvor det var artilleriild, men vi kom oss raskt ut igjen.

Sjefen for helivingen, major Hans Haug fra Bärums.

Fenrik Per Frode Eriksen, Moss, klar for en ny tur.

Natten her nede er stupmørk og ikke særlig godt egnet for flyvning, men hvis det er virkelig krise — f. eks. med skadde personer — flyr helivingen også om natten.

— Vi får meget god erfaring med denne tjenesten, sier Haug. — Og vi får også flere loggtimer enn hjemme.

For alle i helivingen gir denne tjenesten meget nyttig erfaring, og nå går de bare og

venter på å komme inn i hus med sine fire fly, slik at man slipper å stå ute i støvskyen å reparere de kostbare helikopterne.

Innledningsvis nevnte vi at staben bare består av offiserer, og ingen sersjanter eller menige, og det betyr at alle må gjøre alt, også vanlig leiararbeide som å grave latriner og strekke piggråd.

— Men det har ingen vondt av, sier major Hans Haug.

SORT SORG. En flokk sortkledde mennesker kommer vandrende langs hovedgaten i Ett Taibe. Stille kommer dette følget mot oss, de slår blikkene ned når de passerer, noen gråter. Kvinnene skjuler ansiktene med sine slør. I små grupper går de inn i et lite hus ved veien, de blir borte en kort stund og går så ut for å la en ny gruppe sortkledde mennesker komme inn. De tar farvel med en gutt på 10 år, som noen dager tidligere er en av

åtte drepte barn i en landsby et stykke unna. De ble drept mens de lekte på en åpen plass — en granat avbrøt brått den barnlige lek og skapte dyp sorg i mange familier. Det gjør vondt å se et slikt følge, og det gjør vondt å vite at krigen rammer barn. Man føler seg så uendelig hjelpeløs, og man fatter egentlig ikke hva som må gjøres for å stoppe dette. Vi må bare håpe at medmenneskelighet og bedre forståelse for andre mennesker vil styrkes i tiden fremover.

OP-tjeneste

Det er sjelden man hører at noen har det for godt i Syd-Libanon, men de ti korporalene vi besøkte på våre fem OP-stasjoner, kunne fortelle at de nesten hadde det altfor godt. De har en ansvarsfull jobb, men det skal heller ikke benektes at de lever meget godt med kjøleskap, dusj og rene rom til disposisjon mens de har OP-tjeneste i 14 dager. Vi presenterer her de fem OP'ene og de ti norske FN-soldatene, som hadde tjeneste der.

EL KHIAM.

Anders Grindalen fra Hadeland og Jan Erik Heddeland fra Kristiansand lå og dro seg på køya da vi kom. Utenfor lå et par tre bikkjer og bjeffet, og det første de spurte oss om var om vi ville skyte noen av villhundene utenfor.

— De bjeffer noe infernalsk hele døgnet, sa de to og stirret begjærlig på våpnene våre. Bemanningen på OP'ene er nemlig ubevæpnet, og kunne således ikke selv ta knekken på beisten. Vi kunne heller ikke — av fare for fredsforstyrrende episoder — gi oss til å skyte løshundene på El Kham.

— Men ellers er det stille og rolig her, kunne Grindalen fortelle.

— Bortsett fra at noen gerilja-soldater begynte å skyte over hodene våre forleden, visstnok bare for moro skyld.

El Kham sies å ha vært bebodd av 40.000 mennesker, i dag er byen fullstendig utdødd og rasert. En gammel kvinne bodde der alene inntil for kort tid siden, men hun har også forlatt stedet. I dag er det bare hunder og katter som bor i byen.

— Hva slags adspredelse har dere her?

— Vel, svarer Heddeland. — Vi henter opp en bråte damer om kveldene fra El Kham. Den eneste vanskeligheten er å skaffe drosje til dem om morgenen!

— Og lørdag er det gammel-dans her, sier Grindalen og setter over kaffekjeeln.

MAR.

— Kloakken er gått tett, er det første Roy Nilsen fra Bodø og Stein Rongen fra Bardufoss sier til oss da vi ankommer stedet. Og det kan man da sannelig også merke på duften rundt OP Mar. Denne OP'en er forøvrig rene kaffistova, kan de to fortelle.

— Vi har besøk her rett som det er, og da går det mye kaffe. Forøvrig setter vi pris på besøk, tiden kan ellers bli noe lang.

Også på denne posten er det stille og rolig, og guttene har en liten tendens til å legge på seg under dennetjenesten.

— Men vi klager ikke, sier Roy Nilsen. — Bortsett fra at kloakken er tett og ingen kommer og rensar den, har vi det bra her oppe i høylandet. Det er bare en ting som savnes ved OP'ene, det er reiseradioer. Vi håper dette kan skaffes snarest.

RAS.

De to FN-soldatene som satt på OP Ras, er blitt rene eksperter på å stelle sår hos lokalbefolkningen i nærheten.

— OP Ras er blitt en liten sykestue, forteller Karl Sverre Moltumyr fra Gurskøy og Svein Erik Bruvoll fra Lakselv. — Hit kommer de med sår og rifter og byller.

— Hva er den vanligste sykdommen?

— Faktisk er det mala latete!

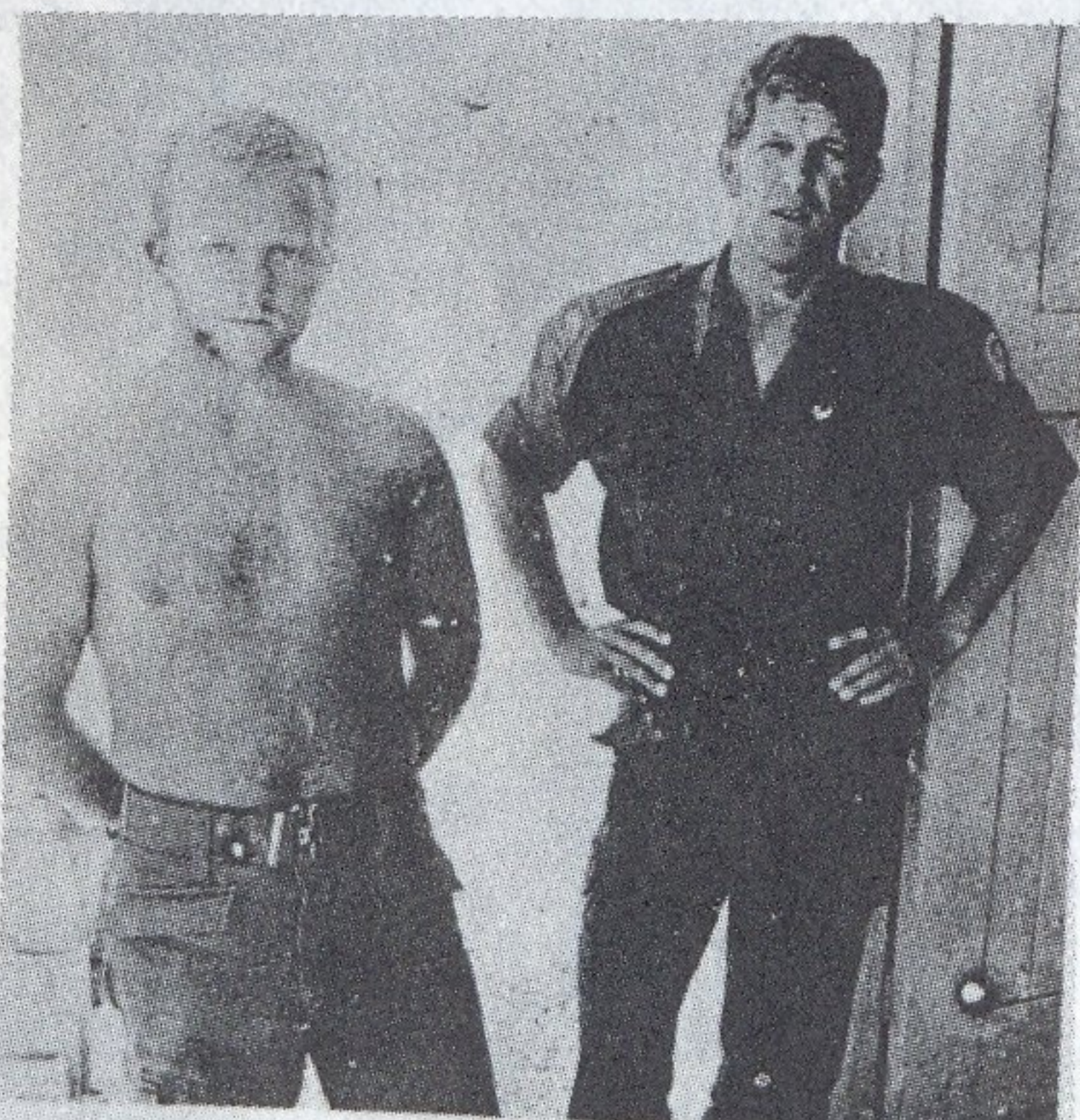
— Hvaforne?

— Hodepine.

— Men vi måtte snart helle noe over i en større kjele, sa Ronny Steen. — Det hele este opp og ut og holdt på å fylle kjøkkenet. Det var nesten så vi måtte begynne å ete unna for ikke å omkomme i ris.

14 dager på OP-tjeneste er en fin avkobling fra den vanlige troppstjenesten, var disse åtte enige om, og de tok gjerne en törn til på OP.

Svarer de to amatørlegene og serverer en aldeles utmerket lunsj med loff, jordbær syltetøy og te. Og ikke å forglemme, iskald leskedrikk fra kjøleskapet.

HIN.

— Dökk får våra välkomne, lyder det fra hedmarkingen Steinar Mariussen med bosted på Elve-

rum. Han og Henning Fösker fra Lörenskog speider horisonten rundt med sin sterke kikert. Intet å bemerke.

— Her er det også stille, sier Mariussen. — Men det hender det kommer noen falangister opp til porten vår og roper på vann. Selv for de menneskene er det nok varmt her ved grensen mot Israel.

— Men ellers er det vel bare ferielivet i OP-tjenesten?

— Det er det ikke, vi har våre faste rutineoppgaver, som må passes. Og det er heller ikke noe hyggelig når gerilja-soldater noen få meter unna skyter på blink mot oss med pistol. Men vi tok gradene på et par av befalet og meldte det inn til UNIFIL.

Altså, ingen ufarlig jobb å være på OP. Israelerne skjønnte visst heller ikke hvorfor nordmennene var ubevæpnet i denne tjenesten.

— Skriv forøvrig at vi har konsert her om kvelden, sier Fösker.

— Filhamonisk?

— Nei, katter. Når vi mjauer, mjauer de tilbake, og da har vi gående. Konserten foregår til faste tider hver kveld. Og velkommen skal dere være.

LAB.

Den siste OP'en vi besøkte, var LAB, som ligger noen få kilometer fra Naqura og Middelhavets lokkende bølger. Der var posten blitt døpt til Stormfulle Høyder på grunn av den friske vinden som alltid blåste der. Og Ronny Steen fra Hokksund og Bernt Möller-Pettersen fra Arendal var blitt eksperter i å lage ris til en hel bataljon! En kveld hadde de bestemt seg for et skikkelig rismåltid, og slo to poser ris oppi en kaserolle.

Planter og granater

Kristoffer Kvärhellen trives bode med planter og granater.

Kristoffer Kvärhellen kan ofte minne om en rastløs röyskatt når han legger i vei, og han er da trolig bataljonens sprekeste 46-åring, denne löytnanten fra Sogn. Han er rapp til bens og rapp i munnen, og mangler aldri svar på tiltale, Kvärhellen er NK i pi-troppen og riktig stort-rives med sin jobb, som ikke er helt ufarlig. Men han er også like interessert i en ganske annen ting som stikker opp fra jorda, nemlig planter, busker og trær. Om dette — og miner og granater — kan han mye.

Det høres kanskje merkelig ut at man kan ha slike vidt forskjellige interesser som miner, granater og planter, men i grunnen så er jo ikke kombinasjonen så dum, siden alle Kvärhellens interesser er å finne på samme sted, nemlig i jorda.

Det skal forøvrig ikke legges skjul på at denne spreke löytnanten selvsagt har andre interesser også. Hjemme i Norge er han gartner av yrke, men han brenner også for en annen sak, nemlig kristendommen, og Kvärhellen virker således som søndagsskolelærer på hjemplasen.

— Det ryktes at du knapt sover om natten, Kristoffer,

men at du er i aktivitet mange timer for andre har tenkt å stå opp.

— Vel, fullt så gale er det no ikkje, svarer löytnanten. — Men eg er tidleg oppe, ja.

Kvärhellen er tidlig oppe, ja, og da er han ute og trener. Löper noen runder i leiren eller på veien, og han er vel kanskje sprekere enn noen unggutt i leiren.

Kvärhellen er gammel soldat, han deltok i Tysklandsbrigaden i 50-årene, og da FN päätok seg oppdrag i Libanon, meldte Kvärhellen seg til tjeneste öyeblikkelig.

— Ingen protester hjemmefra da du meldte deg?

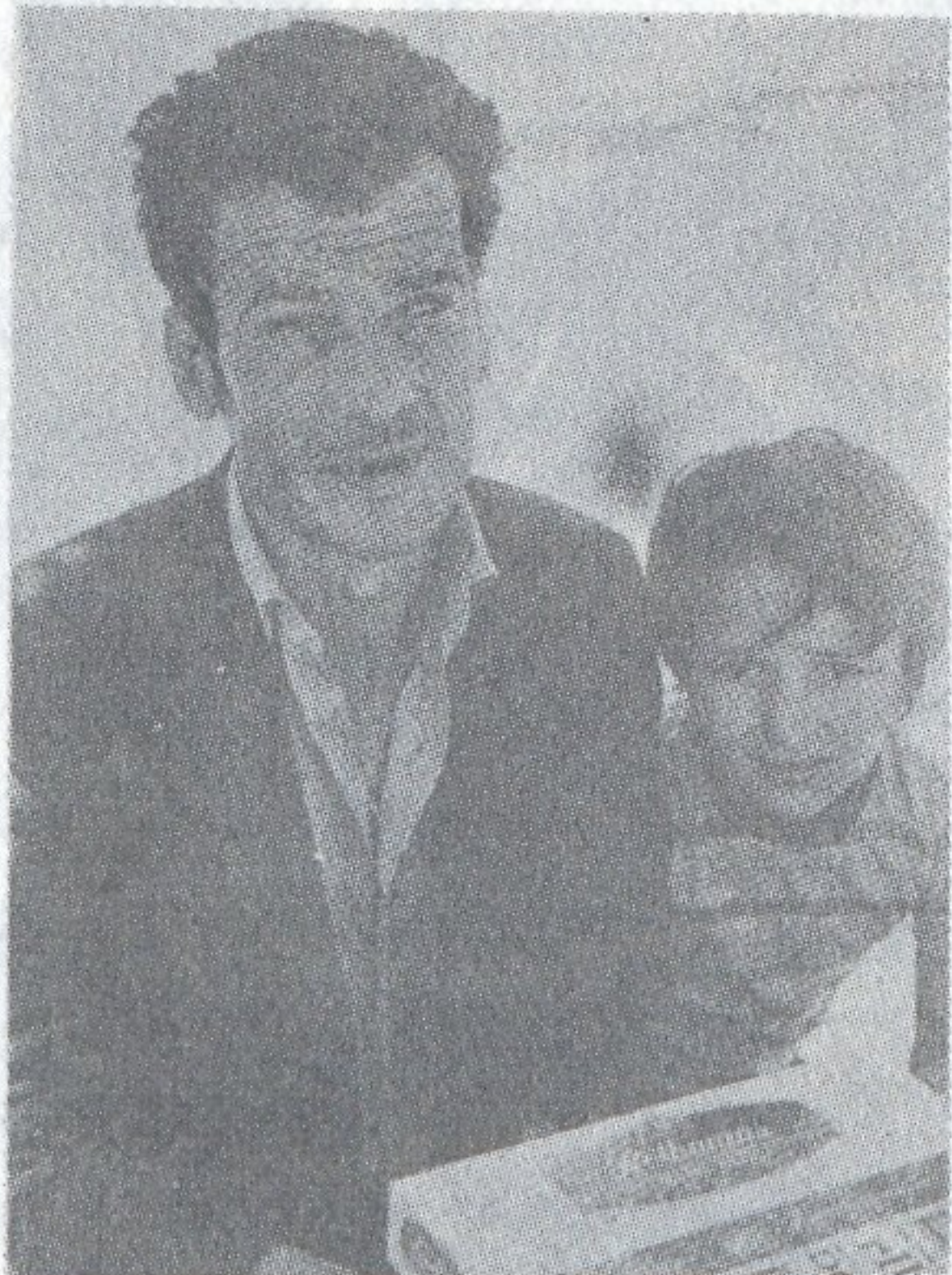
— Neida, kona mi mente det var ok, og selv synes jeg det er stort å få være med å arbeide for fredens sak i seks måneder. Jeg skulle ønske flere kunne få oppleve dette, og at flere ville gjøre en innsats for fredens sak. Det er mitt store ønske at det en gang kan bli fred her nede. Ja, og tenk på all den fine jorda som ligger brakk og bare venter på å bli dyrket opp skikkelig.

Sier gartneren, søndagsskolelæreren og pi-tropplöytnant Kristoffer Kvärhellen.

EN BLIND OG HANS HJELPER.

Å tjene til livets opphold er ikke alltid like enkelt, men denne blinde sigarettselgeren i Qana får god hjelp av en seende venninne. Det var imidlertid ingen rivende omsetning å spore hos dette paret, som satt under et skyggefullt tre like ved veien. Menneskene hastet forbi — og lot selger og medhjelper få være i fred...

SVENSKE MEDALJER. I Hasbaya finnes to medaljer, som i sin tid ble gitt til borgermesternes bestefar av den svenske prins Gustav III. Prinsen besøkte for århundreskiftet byen Hasbaya i Syd-Libanon, og han etterlot seg blant annet de to medaljene som borgermester Bahjet Shames her stolt viser frem.

HYGGEKVELD. I Kp 3 avholdt man for en tid siden hyggekveld, og blant annet ble Bar Valhall åpnet. Det var spesielt med tanke på lagene i Övre Kaukaba man arrangerte hyggekveld, for at soldatene skulle få en mulighet til å slappe av. De har hatt et sterkt press den siste tiden, og hadde behov for å oppleve andre omgivelser. Det ble en vellykket kveld med allsang, grill, rødvin og revkrokfinale. Til tross for en hard jobb er miljøet i Kp 3 godt, forteller löytnant Stein Rivelrsöd, og vi tror ham så gjerne.

GHORKA.

Byen Ghorka her hovedstaden i distriktet av samme navn, og grunnleggeren av det moderne Nepal, Kong Prthvi Narayan Shah. De berömmelige ghurka-soldatene har sitt navn fra dette stedet.

SPRÅK.

Så og si hele befolkningen snakker og forstår nepalesisk — Nepals lingua franca, men de fleste lærer også engelsk på skolen i dag. I tillegg til det nasjonale språk, finnes en rekke dialekter.

FOLK.

Nepal har en befolkning på vel 12 millioner mennesker, og mest kjent for oss er kanskje sherpaene — "snetigere" som de kalles. Disse folkene bor oppe i 5000 meters høyde i Himalaya. Störstedelen av befolkningen er bosatt i Kathmandu, hovedstaden, og i den store Kathmandu-dalen.

Katten

Den dyreste kattlörven finner vi i Kp. 1 tr. 1, skal vi tro legen i NorMedCoy, der to av soldatene for en tid siden ble innlagt etter å ha stiftet bekjentskap med en nusselig liten kattepus. Det vil si, pusen var nydelig en viss tid, riktig söt var den, men de to herrene Henry Roska og Roy Nilsen fikk snart merke at dyret på langt nær var så koselig som de trodde. De havnet da også på hospitalet i Naqura etter å ha stiftet bekjentskap med kattlörven. Historien var slik: De to herrene oppdaget en natt at det satt en liten kattepus under kjöleskapet i Kp 1, og de syntes ikke dette var den rette plassen for et stakkars lite dyr. Kattemoren satt utenfor teltet og mjauet på bassen sin, som satt godt og trygt under kjöleskapet.

— Her má mor og barn forenes, tenkte Roska og Nilsen, og Roska stakk hånden under kjöleskapet for å fiske katten frem. Men katten var litt av en villstyring, og svarte med å bite Roska i pekefingeren. Nilsen trädte inn på arenaen og forsökte å holde pusipusi rundt nakken, men den vred seg rundt i sinne og bet Nilsen i tom-meltotten, för den forsvant ut gjennom teltduken og ut til mamma, som smilte fornöyd i barten over sitt framifrå lille barn.

Av fare for rabiesmitte ble Roska og Nilsen i all hast fraktet til Naqura om natten, hvor de fikk spröyter mot rabies. Disse spröytene er meget kostbare, og i föolge legen kostet kattlörven oss 7000 kroner pr finger den bet, alltså 14.000 kroner. Pluss fire dagers sykehusopphold. Pusipusi..!

RELIGION

Störstedelen av Nepals befolkning har hinduisme eller buddhisme som religion, og disse to religioner har gjennom år vist en gjensidig respekt og forståelse for hverandre. Folkene er meget religiöse og holder sterkt på sine tradisjoner. Den eldgamle kulturen gjenspeiler seg daglig i forskjellige skikker og hundrevis av festivaler. Kulturen gjenspeiler seg også i den typiske arkitekturen og i landets håndverk og kunst.